

dekretu. Prakticky lze připomenout, že dosavadní nejen česká faleristická literatura věnovala dekretům mizivou pozornost, jediné s výjimkou Německa.¹³

2. Dekret zástupný

Řada moderních národních států se vymezovala v zahraniční politice vůči spřáteleným a nepřátelským zemím. Každé udělení cizího vyznamenání vlastnímu občanu pak podléhalo schválení, zda-li může takové vyznamenání přijmout a nosit.¹⁴ Většinou toto zahraniční vyznamenání provázal původní dekret v příslušném jazyce, často s úředním překladem, dopisem oznamujícím udělení vyznamenání apod. Ale v určitých případech vydal schvalovatel vlastní dekret k cizímu vyznamenání. Setkáme se tak s dekrety Francouzské republiky na řady marocké, turecké aj., resp. uvedme z doby 2. světové války tzv. *Genehmigung* – schválení přijetí cizího vyznamenání, které vydával vůdce Adolf Hitler na předepsaných německých formulářích.¹⁵

b) Podle formy dělíme jmenovací a udělovací dokumenty do čtyř základních skupin:

1. Listina

Obsahově se ve shodě s diplomatikou skládá z pevných formulí, omezených však jen na údaje nezbytně nutné:

a) jméno a titul vydavatele, b) jméno příjemce, c) vlastní udělovací text listiny, d) závěrečný protokol, podpisy, e) datace.

Příklad I.

ad a) *Wir Franz Joseph der Erste, von Gottes Gnaden Kaiser von Oesterreich, Apostolischer König von Ungarn, König von Böhmen etc. etc. etc.*

ad b) *haben Uns bewogen gefunden / Unseren lieben Getreuen den fürstbischöflichen Cameral=Direktor in Johannesberg Josef Linner*

ad c) *in Anerkennung seines vieljährigen erspriesslichen Wirkens zum Ritter Unseres Franz Joseph-Ordens zu ernennen.*

13 Kromě článků v časopisech *Orden und Ehrenzeichen* a *Internationales Militaria-Magazin* viz Lothar HARTUNG, *Verleihungsurkunden des 3. Reiches*, [Vaduz] 2004 či novinka Dietmar RAKSCH, *Preußen: Verleihungsurkunden und Besitzzeugnisse 1793–1972*, Zweibrücken 2008.

14 Československo převzalo praxi Rakouska-Uherska, což se projevilo v prostřední čl. legionářského vojska, viz Rozkaz Československému vojsku na Rusi č. 8, Čeljabinsk 29.1.1919, § 6, odst. 3: „Všichni vyznamenání cizími řády (nikoli československými), jimž tyto nebyly uděleny se souhlasem ministerstva vojenství nebo jimž nebylo dáno výslovné svolení k nošení cizích řádů, podejtež do 30. března t.r. žádost za povolení nosit cizí řády.“

15 Wilhelm WEBER, *Die an Deutsche verliehenen rumänischen Orden, Kreuze und Medaillen, Orden und Ehrenzeichen, Orden und Ehrenzeichen*, Das Magazin für Freunde der Phaleristik, Jahrbuch 2007, s. 69–81.

ad d) *Zur Beglaubigung haben Wir ihm gegenwärtige, mit Unserer eigenhändigen Fertigung und mit der Gegenzeichnung Unseres Ordens-Kanzlers versehenen Urkunde ausfertigen lassen.*

ad e) *Gegeben in Unserer Haupt- und Residenzstadt Wien, am 25. ten Mai im Jahre Eintausend Achthundert Vier und Achtzig und Unserer Regierung im sechs u. dreissigsten Jahre.*

Příklad II.

ad a) *President Československé socialistické republiky*

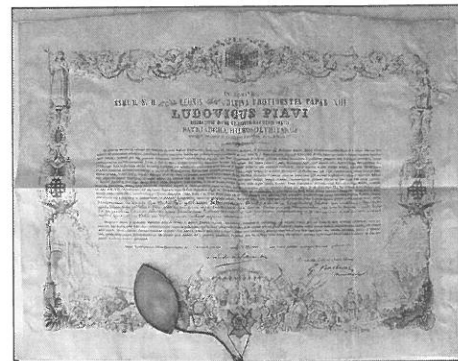
ad b) *propůjčuje Leo Nawratovi*

ad c) *za mimořádné pracovní zásluhy a věrnost hornickému povolání Řád rudého praporu práce*

ad d-e) *V Praze, v Den horníků, 9. září 1973 / ministr*

Dalším znakem listiny je, že je vyhotovena na pergamentu či ručním papíru. I přes postupující uniformitu písemností od 19. století si zachovává slavnostní ráz. Může být tištěna v graficky nezaměnitelné formě i kaligraficky napsána.

Způsob ověření listiny je vyjádřen pečeti. Na rozdíl od středověkých listin právního charakteru, kde došlo od 17. století k postupnému ústupu v používání listin a s tím k úpadku pečeti jako ověřovacího prostředku, vydrželo pečetění ve faleristice až do 20. století. Za listinu budeme tedy považovat takový dekret, který uplatňuje pečeť ve své staré funkci, tj. jde o přivěšenou či přitisknutou voskovou pečeť, nebo o voskovou pečeť pod papírovým krytem.



Dekret k Řádu božího hrobu ve formě listiny pro Václava Schumannna, duchovního správce na zámku pánů ze Skal v Kobylé (Jeruzalém 16. 5. 1901), SOkA Jeseník, fond FÚ Kobylá, inv. č. 1 (foto František Kyjovský)

Za listinu lze považovat i takový dekret, kde je vosková pečeť nahrazena formou tzv. slepé pečeti, vyražené do papíru – buď do listiny samotné, nebo na zvláštní papír k listině přitisknutý. S touto formou se setkáme např. u dekretů československých státních vyznamenání, na nichž najdeme státní pečeť.¹⁶

16 Státní pečeť, viz Pavel SEDLÁČEK, *Česká panovnícká a státní symbolika. Katalog výstavy Státního ústředního archivu v Praze*, Praha 2002. Ukázka moderní listiny viz Michal FIALA – Jakub HRDLIČKA, *Řády*,